

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/506/2014
Identifikačné číslo spisu:	2107222290
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2107222290.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Michalská č. 18, Bratislava, IČO: 36 854 140 (pôvodne Československá obchodní banka, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR, so sídlom Michalská č. 18, Bratislava, IČO: 30 805 066), zastúpeného JUDr. Branislavom Zubercom, advokátom, AK so sídlom Michalská č. 9, Bratislava, proti žalovanému L.K., bytom P., o zaplatenie 2 806,02 € (pôvodne 84 534,15 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 10 C 60/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. februára 2013 sp. zn. 24 Co 81/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. novembra 2011 č. k. 10 C 60/2011-101 zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Piešťany z 10. marca 2010 č. k. 7 Rob 239/2008-58 a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2 272,43 € spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 16. decembra 2006 do zaplatenia a sumu 35,59 € spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 27. mája 2007 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd vo zvyšku návrh zamietol a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi trovy konania právnomu zástupcovi v sume 478 €, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca podal odvolanie proti výroku rozsudku, ktorým súd zamietol žalobu v jej zvyšnej časti.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 26. februára 2013 sp. zn. 24 Co 81/2012 potvrdil rozsudok Okresného súdu Piešťany z 15. novembra 2011 č. k. 10 C 60/2011-101 a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že mu súdy odňali

možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Podľa jeho názoru sú rozhodnutia súdov nesprávne a neodôvodnené, v rozpore s ustanovením § 2 písm. c/ a d/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30. júna 2006. Rozhodnutia súdov oboch inštancií (terminologicky podľa O.s.p. súdy oboch stupňov) vychádzali z nesprávneho výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, keďže na jeho výpočet použili vzorec, ktorý v čase uzatvorenia zmluvy neexistoval. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Dovolanie bolo podané 22. mája 2013, písomne 29. mája 2013. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“, sp. zn. PL. ÚS 36/1995)].

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. (s účinnosťou od 1. januára 2015 § 237 ods. 1 O.s.p.).

8. Dovolanie žalobcu, ktorým je napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. V tomto smere dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie je tiež prípustné podľa § 238 ods. 3 O.s.p., ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. a uviedol ju vo výroku rozsudku vo veci ochrany spotrebiteľa, čo však nie je daný prípad. Dovolanie žalobcu teda v zmysle § 238 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

9. Navyše dovolanie v danej veci nie je prípustné aj s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p. (tzv. bagateľný spor). V zmysle citovaného ustanovenia dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde (§ 238 ods. 5 O.s.p.). Žaloba bola v danej veci podaná 26. júla 2007, pričom v zmysle § 1 písm. b/ nariadenia vlády č. 540/2006 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy, bola určená v období

od 1. októbra 2006 do 31. septembra 2007, teda v čase podania žaloby, minimálna suma tejto minimálnej mzdy vo výške 7 600 Sk. Z obsahu dovolania možno vyvodíť, že dovolaním bola napadnutá len časť nepriznanej sumy vo výške 533,59 € (16 074,93 Sk; rozdiel medzi žalovanou a priznanou sumou žalobcovi). Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že predmetná suma nedosahuje výšku ani trojnásobku minimálnej mzdy peňažného plnenia (22 800 Sk, resp. 756,82 €).

10. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

11. Pokiaľ ide o odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. dovolateľ ho videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia spočívajúcom v nesprávnom výpočte ročnej percentuálnej miere nákladov spotrebiteľského úveru a nesprávnej aplikácii vtedy platného a účinného zákona o spotrebiteľských úveroch. Táto námietka svojím obsahom však nesmeruje k vade konania na ktorú dopadá ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. Pre vysvetlenie tohto záveru je potrebné uviesť nasledovné.

12. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu jeho procesných oprávnení [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

13. Namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 2/2016, ktorého právna veta znie „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“; obsah spisu teda nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska - v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody.

14. Najvyšší súd už v minulosti konštatoval, že ak je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznesie sa tým účastníkovi konania uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia; ani vtedy nezostáva „procesne bezbranným“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015). Vo viacerých rozhodnutiach tiež uviedol, že ak je účastník konania presvedčený, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočne odôvodnené alebo preskúmateľné, má plne zachované právo namietat túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015, resp. 1 ECdo 10/2014).

15. Ústavný súd sa v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 „väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

16. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

17. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

18. Dovolací súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

19. Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že námietky dovolateľa je potrebné subsumovať pod nesprávne právne posúdenie (nesprávna aplikácia ustanovení týkajúca sa výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov), ktorú dovolací súd vzhľadom na to, že dovolanie nie je prípustné, nebol oprávnený preskúmať.

20. Z dôvodov uvedených vyššie (viď 7. až 19.) dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

21. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

23. V časti výroku o trovách dovolacieho konania rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.